

„Szlak Lasem Nadwelskim”

Administrator ścieżki: Welski Park Krajobrazowy

Przebieg trasy:

Droga gruntowa przy mleczarni- Jezioro Linowiec - Jar rzeki Wel - Meandry rzeki Wel - Kładka na rzece Wel – Park Kraziewiczza Długość trasy – 6,4 km. Czas przejścia - 2,5 - 4 godz.

Szlak oznaczony jest kolorem żółtym. Trasa Lasem Nadwelskim ma na celu zapoznanie z różnorodnością krajobrazów i siedlisk związanych z doliną rzeczną ze szczególnym uwzględnieniem biocenoz wodno-torfowiskowych, łąkowych i leśnych. Obejmuje malowniczy odcinek rzeki Wel - jar w Lesie Nadwelskim pięknie wkomponowany w las grądowy o charakterze naturalnym.

Przystanek 1 – Początek szlaku

Droga gruntowa przy mleczarni nieopodal której znajduje się Lidzbarski schron strzelecki Gen. W. Andersa który położony jest na zboczu wzniesienia. Stanowi on odmianę bojową z jedną strzelnicą dla ckm-u. Strzelnica o profilu przeciw rykoszetowym. Po obu stronach wejścia znajdują się dwie strzelnice, służące do bezpośredniej obrony wejścia. Wejście posiada wymiary 120 x 65 cm i jest osłonięte przelotnią. Cały obiekt powstał na planie kwadratu i posiada tylko jedną kondygnację. Ściany zostały wykonane z żelbetu wzmocnionego prętami i siatką przeciwodpryskową. Grubość ścian wynosi 1,50 m. natomiast ściany, która nakryta była maską ziemną 0,55 m. Natomiast strop posiada 1,0 m. grubości. Obsadę podstawową schronu stanowiło trzech żołnierzy. W sierpniu 1939 roku Nowogrodzka Brygada Kawalerii pod dowództwem generała brygady Władysława Andersa przygotowała rejon Lidzbarka do obrony przed ewentualnym atakiem wojsk niemieckich z kierunku Prus Wschodnich. Zaplanowano budowę 14 schronów, z czego w efekcie wykonano tylko 6. Walka oddziałów kawalerii gen. Andersa w oparciu o stałe umocnienia, stanowi jeden z nielicznych przykładów wykorzystania w ten sposób kawalerii w historii. Żaden z lidzbarskich schronów nie był wykorzystany militarnie. W 2009 roku z inicjatywy Stowarzyszenia Wrota Mazur przy wsparciu Burmistrza Miasta Lidzbarka udostępniono obiekt do zwiedzania, by upamiętnić 70 rocznicę pobytu generała Andersa w naszym mieście.

Przystanek 2 – Jezioro Linowiec

Jezioro Linowiec - jest płytkim zamulonym zbiornikiem mezotroficznym, którego brzegi silnie zarastają. Z drogi wypatrujemy ścieżkę wśród zarośli, wydeptaną przez wędkarzy, którą możemy dojść do samego brzegu jeziora. Dokoła zbiornika obserwujemy poziomy strefowy układ roślinności, będący efektem zarastania jeziora: ols z dużym udziałem brzozy brodawkowatej przechodzi stopniowo w zarośla łozowe – warstwę runa tworzą gatunki torfowisk przejściowych: żurawina błotna, bagnica torfowa, rosiczka okrągłolistna, turzyca bagienna, sit rozpierzchły, a warstwę mszystą - mchy torfowce. Przy brzegu obserwujemy pło paprociowe z udziałem

narecznicy błotnej, trzciny, pałki szerokolistnej, turzycy prosowej i siedmiopalecznika błotnego. Powierzchnia jeziora jest miejscem występowania dużych skupisk grzybieni białych, natomiast dno porastają podwodne łąki ramienic. Dale idziemy wzdłuż północno-zachodniego brzegu jeziora, potem w kierunku północnym ścieżką do lasu.

Przystanek 3 – Jar rzeki Wel

Ścieżką dochodzimy do jaru rzeki Wel - głęboko wciętego koryta rzeki. Ze ścieżki można zejść w dół do rzeki. Potem wracamy na oznaczony szlak, który stopniowo przybliża się do urwistych krawędzi jaru. Deniwelacje terenu dochodzą tutaj do 15 m. Warto zejść nad samą rzekę: woda płynie szybko, powalone drzewa nadają jej posmak dzikości, stanowią też nie lada przeszkodę podczas spływów kajakowych. Jest to jedno z najurokliwszych miejsc w dolinie Welu. Zbocza jaru porasta las grądowy. W warstwie drzew dominuje lipa drobnolistna, grab zwyczajny, dąb szypułkowy i bezszypułkowy z domieszką sosny, natomiast w roślinności runa obecne są: przylaszczka pospolita, złoć żółta, niecierpek drobnokwiatowy, konwalia majowa, zawilec gajowy, szczawik zajęczy, bluszcz kurdybanek, kopytnik pospolity. Droga rozgałęzia się, idziemy prosto. (Odnoga w lewo prowadzi do śródleśnego torfowiska wysokiego, na którym rośnie wiele chronionych gatunków roślin).

Przystanek 6 – Meandry rzeki Wel

Rzeka po pokonaniu odcinka przelomowego stopniowo wytraca swą prędkość, staje się leniwa i kręta. Dolinę rzeki porastają tu wilgotne łąki, miejscami przechodzące w siedliska bardziej suche, gdzie występują ciepłolubne gatunki: goździk kartuzek, goździk kropkowany, macierzanka i inne. Można tu często napotkać liczne buchtowiska dzików. Droga prowadzi nas znów do lasu.

Przystanek 7 – Kładka na rzece Wel

W tym miejscu przechodzimy na drugi brzeg rzeki, który porasta łąka ostrożniowo-wiązówkowa. Idziemy dalej w górę rzeki szlakiem oznaczonym kolorem żółtym. Wracamy wzdłuż jaru rzeki Wel ścieżką, która biegnie częściowo wysokim urwistym brzegiem, częściowo prowadzi przy samym korycie. Uważnie nasłuchując i obserwując brzeg rzeki, możemy zauważyć mieniące się kolorami zimorodka. Bliżej Lidzbarka, na skraju lasu występują ciepłolubne okrajki z udziałem m.in. goździka kartuzka, goździka kropkowanego i zawciąga pospolitego.

Przystanek 8 – Park Kraziewicza

Jesteśmy właśnie na ostatnim przystanku (nieopodal pierwszego) naszej wędrówki, którym jest niewielki znajdujący się nad brzegiem rzeki Wel park im. Juliusza Kraziewicza polskiego działacza oświatowo-gospodarczego i pioniera polskich kółek rolniczych.